

Keulen

Denkend aan Keulen staat me één ding nog helder voor de geest. Het stadion van 1FC Köln. Het is 1988, een zonnige dag in juni. In de openingswedstrijd van het EK-voetbal loopt Nederland tegen een zeperd van jewelste op. Veel beter spelen en toch verliezen van de Rus, zo kunnen we ter plekke constateren. Dat is balen als een stekker. Spoor-slags verlaten we Keulen - dat als speelstad geen geluk brengt - en trekken ons terug tot op het Vrijthof in Maastricht. Daar zoeken en vinden we troost op die verloren zaterdag.

(Zoals bekend, komt het uiteindelijk allemaal nog goed. Drie weken later wint Oranje in München de finale van diezelfde Russen overtuigend met 2-0 en zijn we Europees kampioen).

Maar dit terzijde. Dit is vroeger. Dit is de voltooid verleden tijd. Nu ben ik terug in Keulen. Het is koud, het sneeuwt en de Rijn klotst over de kade, zo hoog staat het water hier. In plaats van voetbal is er dit keer tijd voor andere dingen. Voor cultuur met name.

Om de Dom van Keulen kun je dan niet heen. Die heb ik destijds alleen vanuit de verte gezien. Van kilometers afstand. Toen vond ik die kerk al enorm. Niet zo vreemd. Tot 1890 was dit het hoogste gebouw van de wereld. De door de rook van het Ruhrgebied zwartgeblakerde basiliek steekt met zijn twee torens in Keulen ook nu nog boven alles en iedereen uit.

Ondanks de grauwsuiter, die zwaar over het steen hangt, is het een magnifiek bouwwerk. Vooral van dichtbij. En zeker van binnen. Mooier glas-in-lood moet je ver zoeken. Tegen die oude, gotische Dom, waaraan de bevolking van Keulen zes eeuwen heeft gewerkt, steekt een eindje verderop de nieuwbouw van het Rautenstrauch-Joest museum schril af. Wie zegt u????

Wees gerust. U heeft niks gemist. Ik had ook nog nooit gehoord van dit instituut. Met een naam die zo bekbrekend Duits is dat je er bijna bang van wordt. Maar nare gedachten schuiven we opzij. En treden binnen in de wereld van de ontdekkingsreiziger en collectionneur Wilhelm Joest, zoon van een suikerbaron, een welgesteld man met een neus voor zeldzame en mooie dingen. Geboren in Köln in 1825 en gestorven op Vanuatu de de Stille

Zuidzee in 1897. Zijn nalatenschap van 3500 antropologische (kunst)objecten die hij wereldwijd verzamelde, is door zijn nichtje Adèle Rautenstrauch al in 1903 ondergebracht in een museum. De collectie groeide de afgelopen eeuw door schenkingen aan tot zo'n 60.000 voorwerpen.

Dat lijkt veel, dat is het niet. Museum Volkenkunde in Leiden bijvoorbeeld telt meer dan een miljoen objecten en staat daarmee nog niet eens in de top-10 van de wereld. Vandaar ook dat voornamelijk wetenschappers en fijnproevers de weg wisten naar het Rautenstrauch-Joest. Het grote publiek liet het links liggen.

Maar daar komt verandering in. Na veel touwtrekken besloot de stad Keulen om zijn avontuurlijke zoon voor eens en voor altijd uit de anonimiteit te trekken en te eren met een state-of-the-art gebouw van drie verdiepingen. Sinds een paar maanden is het open. Je weet niet wat je ziet.

Dat geldt vooral de inrichting. Die is even geniaal bedacht als gedurfd uitgevoerd. De collectie is niet ingedeeld naar continenten, maar naar thema. Maskers uit Congo, naast die uit Sulawesi, naast die uit Haïti, naast die uit India. Begrafnisrituelen uit Mexico gesteld tegenover die van Thailand, afgezet tegen die van Mali en van Bali. Er zit geen lijn in, maar wel een goed verhaal.

De mens en zijn wereld, op basis van vergelijking, daar draait het hier om. En dat allemaal even mooi uitgelicht, of verstoep achter een wirwar van exotische 'gordijnen' van touw. Zodat je jezelf ook in een andere wereld waant.

En dan heb ik, op een kleine drie uur van hier met de ICE, nog een tip. De dierentuin daar bestaat 150 jaar. Zelfs in januari en zelfs met heel wat dieren diep in slaap, is dit park - dat het midden houdt tussen Artis en de vroegere dierentuin van Wassenaar - een belevenis.

Om daar olifant of Flusspferd te zijn, is bestlist geen straf. Het is hier beter toeven dan daar buiten in het wild. Oh, en voor ik het vergeet. Als Roelant Jonker van de Universiteit Leiden nog altijd wil weten waar die 1700 op raadselachtige wijze verdwenen halsbandparkieten uit Den Haag gebleven zijn - die wonen nu in Keulen. We hebben ze gespot. Goede keus, van die vogels.

AD VAN KAAM

Reageren: a.van.kaaam@hdcmedia.nl

Familiefilm speciaal voor kinderen in voorpremière

DOOR THEO DE WITH
LEIDEN - De nieuwe familiefilm 'Mijn opa de bankrover' beleefte zondag zijn voorpremière in Leiden. Het wordt een speciale galavoorstelling voor kinderen van 8 tot 12 jaar.

Het zogeheten Kidsfilmgala is georganiseerd door Ladies Circle 57 Leiden, die daarmee speciale aandacht geeft aan de nieuwe jongerenhospice Xenia. Het hospice richt zich op termi-

nale patiënten tussen 16 en 30 jaar en wordt gevestigd aan de Leidse Klokkpoort. Komiek Jochem Myjer zet zich als ambassadeur in voor Xenia.

De film draait om 14.30 uur in bioscoop Trianon aan de Breesstraat. Vanaf 13.30 uur is al de ontvangst van de kinderen en de gasten. Er wordt een rode loper uitgerold. De kinderen wordt gevraagd zich sjiek aan te kleden. Ook dat voornamelijk

champagne ontkurkt. De speciale gasten worden met een luxe auto vervoerd.

Op de gastenlijst staan onder anderen regisseur Ineke Houtman en scriptschrijver Sjoerd Kuyper. De film vertelt het verhaal van de 13-jarige Grace, die haar opa overhaalt een bank te overvallen om aan geld te komen voor een reis naar Suriname. De hoofdrollen worden gespeeld door Michiel Romeyn,

Loes Haverkort, Waldemar Torenstra en Tanja Jess.

Van de 400 zitplaatsen in Trianon zijn er 350 voor kinderen gereserveerd. Een kaartje kost 15 euro. Behalve de film krijgen ze daarvoor ook enkele drankjes en hapjes en een *goodie-bag*. Voor kinderen uit gezinnen die gebruik maken van de voedselbank is een aantal gratis kaarten beschikbaar.

De film 'Mijn opa de bankro-

ver' draait vanaf donderdag 10 februari in de Nederlandse bioscopen. Distributeur A-Film stelt hem eenmalig eerder beschikbaar voor het Leidse publiek, onder de voorwaarde dat alleen kinderen tussen 8 en 12 jaar worden toegelaten. Ouders moeten buiten blijven.

Kidsfilmgala met 'Mijn opa de bankrover', zondag 30 januari, 14.30 uur, Trianon, Leiden, meer info: www.kidsfilmgala.nl

Deel 2 van Hokusai 250 van start

■ Buiten is het waterkoud, maar binnen in het museum is het lekker behaaglijk. In Leiden zijn ook dit weekende een paar interessante dingen te zien. Zoals deel 2 van Hokusai 250, een expositie rond de belangrijkste printkunstenaar van Japan. Met de 36 gezichten op Mount Fuji. SieboldHuis, Rapenburg.

■ Of de nieuwe afdeling Archeologie in Nederland (foto) bij het Rijksmuseum van Oudheden. Een futuristische vormgeving waarin ruimte is gemaakt voor kinderen om spannende avonturen te beleven.

■ En natuurlijk de Maori-expositie in Museum Volkenkunde. Fraai gestileerd en met hele mooie beelden. Gratis rondleiding op zondag om 13.30 uur. Pik ook de galerie-expositie van de Leidse kunstenaar Fer Hakkart mee.

■ In Raadhuis De Paauw in Wassenaar is nog tot maandag de tentoonstelling van Vittorio Roerda te zien. Schilderijen en beelden. Open van 12 tot 16 uur. Raadhuislaan 22, vlak na het kruispunt Den Deijl.

■ In het Katwijkse theater Tripodia is morgenavond om 20.15 uur de komedie 'Denk aan mij' te zien. Vier comediennes spelen vrouwen die met elkaar in een vakantiehuis in Frankrijk zitten.

■ En dan is er nog muziek. Vanavond treedt Nienke Caljouw and the Catwazles om 21.00 uur op in café De Twee Spiegelhans aan de Nieuwstraat. Morgenmiddag is daar vanaf 16 uur een optreden van het Jeajin Ahn trio met Seoung Jae en Willem Zwanink. Entree gratis.

■ Trompettist Eric Vloeimans geeft vanavond en morgenavond om 20.15 uur een concert in de Leidse Marekier. In het programma 'Horn Please!' werkt hij samen met Xenophonia, Fanfareesk en het Rotterdamse Jongenskoor. De concerten horen bij een Zuid-Hollands kunstprijs die hij kreeg.

PS|theater zendt vanaf vier verschillende plekken 'Radio Laat je Leiden' uit

Vluchten op de radio

DOOR THEO DE WITH
LEIDEN - Vier weekeinden lang krijgt Leiden een nieuwe radioshow. 'Radio Laat je Leiden' wordt op vier uiteenlopende plekken in de stad opgenomen.

De uitzendingen worden gemaakt door PS|theater, het gezelschap van Pepijn Smit dat sinds een paar jaar in Leiden is gevestigd. „Ik ben geïnteresseerd in de verhalen van mensen”, zegt de theatermaker. Vorig jaar ging hij daarom op pad met een bakfiets. Hij verleide Leidenaars om hun verhaal te doen op een voor hen dierbare plek.

„Dat werkte ontzettend goed”, vertelt Pepijn Smit. „Het was een heel gaaf project. Het nadeel was dat het verhaal niet verder kwam dan deze twee personen. Daarom ben ik op zoek gegaan naar een groter podium. Radio dus.”

„Radio Laat je Leiden” beleefte morgen haar première in de openbare bibliotheek aan de Nieuwstraat. Tussen 12.00 en 14.00 uur wordt het programma opgenomen. Het publiek kan daarvan getuige zijn. Een dag later wordt het uitgezonden op de regionale zender Unity FM (105.7 fm).

De overige drie uitzendingen zijn vanuit kringloopwinkel Het Warenhuis (5 feb.), het Scheltemacomplex (12 feb.) en de Hortus Botanicus (19 feb.). „Het liefst hadden we live uitzendingen, maar dat bleek te ingewikkeld te zijn”, aldus Smit, die zelf de regie voor zijn reekening neemt. De presentatie laat hij over aan de acteurs Tijs Huys en Annefleur Schep.

Zij krijgen elke keer gezelschap van een andere *side-kick*. Die formule doet een beetje denken aan het tv-programma 'De wereld draait door'. „Maar dan op de radio en op zondag-

Pepijn Smit gaat met PS|theater radio maken vanaf vier locaties in Leiden.

FOTO HELCO KUIPERS

ochtend, dus in een iets rustiger tempo. Maar wel met charme en betrokkenheid.”

Het thema vluchten wordt de rode draad in de vier uitzendingen. „Vluchten past in de historische context van Leiden, stad van vluchtelingen. Maar we gaan het niet alleen over hugenotten hebben. We kunnen net zo goed praten over de goedkoopste vluchten naar een zonnige bestemming. De Leidse stadsbioloog Frits van der Sluis

gaat het hebben over vogelvluchten.”

Pepijn Smit heeft ook anders-talige leerlingen van het Da Vinci College gekoppeld aan echte Leidenaars. Zij gaan op zoek naar de veiligste plek in de stad. „Dat is voor iedereen heel verschillend”, zegt de regisseur. „Voor de één is dat zijn studentenkamer, voor de ander een stadsbus.”

Voor dit radioproject werkt PS|theater samen met Peen en

Ui. Sanne Dresmé van de Stichting Peen en Ui ontwierp bijvoorbeeld de luisterbank. Op elke locatie blijft een maand lang zo'n bank staan. Op die bank zijn de uitzendingen terug te luisteren.

Elke uitzending bevat een hoorspel, gebaseerd op een verhaal van Han Ruijgrok, reportages en live muziek. De opnamen zijn steeds van 12.00 tot 14.00 uur. Alleen op zaterdag 12 februari wordt het program-

ma tussen 15.00 en 17.00 uur opgenomen. Radio Laat je Leiden gaat daarna door in het Scheltema met een valentijnsdiner. De gasten daarbij zijn onder anderen singer-songwriter Tom Wolkers en kunstenaar Yota Morimoto met een performance over Japanse erotiek.

'Radio Laat je Leiden', PS|theater, 29/1, bibliotheek: 5/2, Warenhuis; 12/2, Scheltema en 39/2, Hortus Botanicus, meer informatie: www.ps|theater.nl

Feest met De Stropers

Blaaskapel De Stropers tijdens het Bal Masqué.

PUBLICITEITSFOTO

„Morgen is de toegang gratis. We hebben om 19.30 uur een receptie die tot 21.00 uur duurt. Het laatste half uur is voor De Duinknijnen. Hun jeugdblaaskapel De Geinknijnen gaat ons dan toespelen. Vanaf negen uur wordt er niet meer door een microfoon gepreft. Dan gaan we feesten. Andere kapellen uit de regio komen optreden en coverband Nightlife uit Noordwijk speelt de hele avond door. Rond half twaalf zullen wij zelf met die coverband optreden en dat wordt bijzonder, want dan krijgen we er dus openens een zanger en twee zangeressen bij. Vervolgens komt er nog een dj voor een uurtje disco.”

Afgelopen jaar sleepten De Stropers twee eerste prijzen in de wacht; één tijdens Festival Musica in Weurt en één bij het grotere Band Event in Tilburg. De trombonist: „We dachten eerst dat het een grap was, want we hadden niet verwacht in Brabant te winnen. Het bleek serieus. Wij willen tijdens zulke evenementen vooral een gezellige dag. We bereiden ons altijd wel goed voor en we hebben een muziekcommissie die het repertoire in de gaten houdt. Een aantal van onze blazers speelt ook in andere bands. Twee van onze leden treden bijvoorbeeld vaak op met André Rieu. Zij kunnen prima met zijn klassieke reper-

toire uit de voeten, want ze hebben ook in het Jeugdsymfonieorkest gespeeld.”

„Een goede muzikant mag altijd met ons meespelen. We willen niet veel groter worden maar voor hetzelfde geld gaat er opeens iemand verhuizen. Een dergelijke kans laten wij dus niet schieten. Inmiddels hebben we zo'n status opgebouwd dat mensen zelf graag bij ons willen komen spelen. Dat is natuurlijk best kicken.”

SABINE VAN DEN BERG

Jubileumfeest De Stropers, zaterdag 29 januari, 19.30 uur (receptie) en 21.00 uur (feest), De Duinpan, Sportlaan 34, De Zilk. Meer info: www.destropers.nl

Expositie overleden Noordwijkse kunstenaar Hommage aan Ab Steenvoorden

DOOR THEO DE WITH
NOORDWIJK - De vorig jaar overleden kunstenaar Ab Steenvoorden krijgt een overzichtstentoonstelling in de Noordwijkse galerie Maandag.

Burgemeester Harry Groen opent de expositie zondag om 15.00 uur. „Ik wilde na zijn dood nog één keer de veelzijdigheid van zijn werk tonen”, zegt zijn weduwe, de bekende fotografe Els Bax.

„In Noordwijk is hij vooral bekend van zijn kleurpotloodtekeningen en van het plastiek aan het voormalige Joingeboef”, aldus Bax. „Maar hij heeft zoveel meer gedaan: etsen, collages, aquarellen.”

Ab Steenvoorden overleed in oktober op 77-jarige leeftijd. „Hij was een dapper man”, zegt Els Bax. Sinds zijn jeugd zat hij

in een rolstoel. „Hij werd opgeleid tot schoenmaker. Later is hij naar de kunstacademie gegaan. Dat ging niet gemakkelijk in die tijd, maar hij had een sterke wilskracht en heeft zijn studie voltooid. Daarna heeft hij van zijn beeldende kunst kunnen leven. Voor een gehandicapte kunstenaar is dat best knap.”

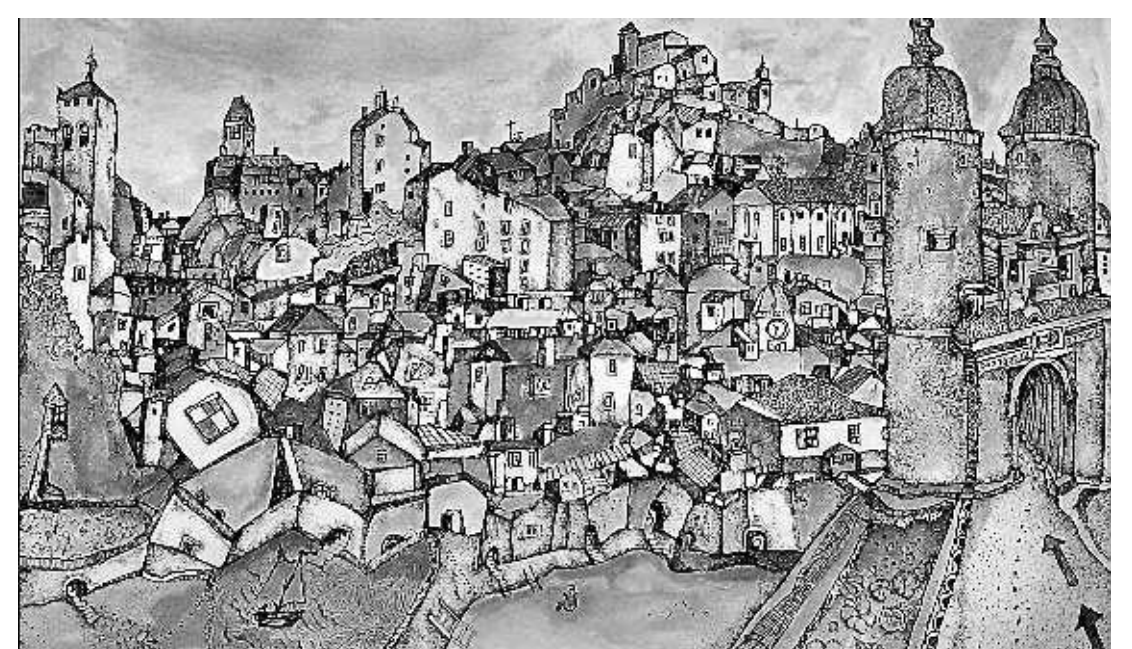
Op zijn 75ste verjaardag presenteerde Steenvoorden het boek 'Wat ik gezien heb' met daarin het verhaal hoe hij als gehandicapte zijn droom om kunstenaar te worden najaagde en verwezenlijkte. „Hij heeft zestig jaar lang gewerkt. Zelfs de dag voor zijn overlijden was hij nog aan het werk.”

Els Bax houdt de mooiste werken in de familie en heeft de rest van de artistieke nalatenschap geschonken aan Museum

Oud-Noordwijk. „Misschien komt daar ooit ook nog een tentoonstelling, maar de kunstenaars van galerie Maandag hebben nu eerst een selectie gemaakt voor deze overzichtsexpositie. Ik heb de samenstelling uit handen gegeven. Zelf loop ik liever met mijn camera op het strand. Daar word ik gelukkiger van.”

Ook haar favoriete werk 'Onneembare stad' hangt op de expositie. „Je ziet een stad met op de voorgrond een man in een rolstoel. De stad is een onneembare vesting. Het verbeeldt hoe Ab zich vaak voelde. Daarom heb ik dit beeld ook voor zijn rouwkaart gebruikt.”

Overzichtstentoonstelling Ab Steenvoorden, 30 januari t/m 13 februari, galerie Maandag, Vuurtorenplein 21-23, Noordwijk, open: do t/m zo 13.00-17.00 uur.

'Onneembare stad' van Ab Steenvoorden.

FOTO ELS BAX

In de Leidse regio is de belangstelling voor kunstbeoefening groot. Heilig Vuur volgt regiogenoten die zingen, dansen, musiceren, fotograferen of op andere wijze actief zijn. Van- daag: blaaskapel De Stropers uit De Zilk.

Overdag werkt Nico Koomen (47) in zijn eigen bedrijf, een bloem- en bollenkwekerij in Noordwijkerhout. In het week- einde is hij trombonist bij De Stropers. Deze blaaskapel viert morgen haar 33-jarig bestaan met een groot feest in trefcentrum De Duinpan in De Zilk.

Nico Koomen blaast al dertig jaar mee. „Ik vind het geweldig om een hele zaal op zijn kop te zetten. Als ik niet zou blazen, geloof ik niet dat ik zwaar zou gaan carnavallen. De polonaise is niet aan mij be- steed. Althans, niet om zelf te dansen. Maar polonaisemuziek spelen, is juist fantastisch. Niet voor niets maak ik al sinds mijn tienertijd deel uit van deze club.”

De Stropers werd 33 jaar geleden opgericht, omdat carnavalsvereniging De Duinknijnen een blaaskapel zocht voor tijdens de carnavalsviering. Nico gaat terug in de tijd: „In De Zilk zit muziekvereniging Altesa. Die wilde best een aantal leden leveren. Zo begon de blaaskapel met een man of zeven. Dat kleine koppelje is uitgegroeid tot een groep van zestien man. In het begin speelden we veel carnavalskrakers. André van Duin had toentertijd nog grote carnavalschits en die leerden we dan direct uit ons hoofd.”

„Tegenwoordig zijn carnavalschits niet meer zo populair. De hits die er zijn blijven vooral regionaal, bijvoorbeeld alleen in Brabant, hangen maar landelijke zenders draaien deze niet. Daarom bestaat ons repertoire inmiddels ook uit andere feestmuziek. Wij spelen bijvoorbeeld 'Bloed, zweet en tranen' van André Hazes. Of 'Dansen op de vulkaan' van De Dijk. Die nummers kunnen jongeren overall meezingen.”

Bijgaande foto is genomen bij het Bal Masqué tijdens de vorige carnavalsviering. Een keer per jaar dossen de leden zich zo uit. Koomen: „Ik sta links op de foto met bril. En vooraan zit je de burgemeester van Noordwijkerhout op de grond liggen. Ja, tijdens carnaval maken we er iets grappigs van. Normaliter treden we op in een net overhemd of een boerenkiet. Bij het Bal Masqué is echter alles geoorloofd.”